

Eclesiastul - Comentarii Jean Koechlin

Eclesiastul 1:1-18

Cartea Eclesiastul poate fi rezumata prin aceste cuvinte ale Domnului Isus: „Oricui bea din apa aceasta ii va fi iarasi sete“ (Ioan 4.13). Fantana din Sihar este imaginea lumii aride si amagitoare, unde nu se poate gasi o fericire de durata. Cea mai mare parte a oamenilor seamana cu sarmana samariteanca. Nu sunt gata sa primeasca apa vie, darul fara plata al Fiului lui Dumnezeu, decat dupa ce, de nenumarate ori, vor fi facut experienta ca „apa“ de pe pamant nu poate in niciun fel potoli setea sufletului (comp. cu Ieremia 2.13). Ei bine, aceasta experienta a fost facuta; ea se gaseste consemnata in aceasta carte pentru ca noi sa nu mai avem nevoie sa o incepem din nou! Si a fost facuta de cineva care, prin intelepciunea si prin maretia lui, era si calificat sa cerceteze „tot ce se face sub ceruri“ (v. 13). Eclesiastul (sau Predicatorul) nu este altul decat Solomon, imparat la Ierusalim. Marturia lui are intotdeauna aceeasi valoare, pentru ca „nu este nimic nou sub soare“ (v. 9). Multe lucruri, fara-ndoiala, si-au schimbat infatisarea, insa inima omului a ramas identica, iar consecintele pacatului sunt intotdeauna acolo: „Ce este stramb nu poate fi indreptat si ce lipseste nu poate fi numarat“ (v. 15).

Eclesiastul 2:1-11

Eclesiastul si-a pus inima intai sa cunoasca. Si cate lucruri pasionante a descoperit el in toate domeniile: in arte, in stiinte, in turism, in arheologie...! Astazi, acestea sunt puse la indemana tineretului prin mijloace moderne. Cu cat mai mult inainteaza insa Inteleptul in cercetarile sale, cu atat mai arzatoare ii devin problemele si cu atat mai descurajat ajunge. Spiritul omenesc este prizonier intre zidurile propriilor rationamente. Singur Cuvantul lui Dumnezeu elibereaza gandirea si comunica adevarata cunostinta. Preocupare neplacuta, chinuitoare, obositoare! – aceasta a fost trista concluzie a Inteleptului (cap. 1.13,18; 12.12)! Atunci sa nu ne mai gandim la altceva – vorbeste el cu sine – decat la placerile vietii (cap. 2.1-3)! Insa si acolo experienta lui se intoarce in loc; desertaciune si nesabuinta sunt cuvintele care o rezuma de asta data. Orice bucurie omeneasca este alterata din start de sentimentul ca nu este durabila (Proverbe 14.13). Ar putea atunci abundenta de bunuri pamantesti sa dea satisfactie? Cine oare avea oportunitati mai mari decat Solomon sa acumuleze si sa administreze bogatii, desavarsind „lucruri mari“, pe care ambitia omeneasca nu inceteaza sa si le propuna? (2 Cronici 9.22...). Sa ascultam insa cum le apreciaza el in final: „desertaciune si goana dupa vant“ (v. 11).

Eclesiastul 2:12-26

„Ce folos are omul din toata truda...?“ era prima intrebare pusa de Eclesiast (cap. 1.3). „Niciun folos“ a raspuns versetul 11. In ce priveste prezentul, se framanta, zilele lui sunt durere, iar indeletnicirea lui, truda; nici noaptea nu are odihna (v. 22, 23). Iar cat despre viitor, realizeaza ca nimic nu este

stabil. In fata acestui tablou disperant (v. 20), ce va face copilul lui Dumnezeu? Lui nu-i este interzis sa iubeasca viata si sa vada zile fericite aici, pe pamant. Aceasta insa nu va fi strabatand lumea in cautarea unei fericiri iluzorii. Partea lui este sa implineasca aceste cerinte: „...sa-si pazeasca limba de rau, ... sa faca binele, ... sa caute pacea...” (1 Petru 3.10,11; cand nu suntem fericiti, ii acuzam atat de liber pe altii!). Pe de alta parte, munca este necesara, dar ea trebuie facuta pasnic, implinita pentru Domnul, nu pentru a ne servi propria ambitie (2 Tesaloniceni 3.12; Coloseni 3.23-25). Dragi prieteni, fie ca nimeni sa nu se intrebe: Care este scopul muncii mele? Pentru ca lucrurile nu au nicidecum aceeasi infatisare atunci cand sunt privite in lumina soarelui ca atunci cand sunt privite in lumina eternitatii. Numai vesnicia va arata ce este cu adevarat de folos.

Eclesiastul 3:1-22

Dumnezeu randuieste „timpul“ tuturor fapturilor Sale. Astfel, El a determinat data nasterii noastre si pe cea a tuturor evenimentelor din viata noastra. Asemeni psalmistului, crestinul poate spune cu incredere: Doamne, „zilele mele sunt in mana Ta“ (Psalmul 31.15). La ceea ce El a facut, „nu este nimic de adaugat ... si nimic de scazut“ (v. 14). „El a facut orice lucru frumos la timpul sau“ (v. 11); creatia a iesit perfecta din mainile lui Dumnezeu. Insa oricare-ar fi minunile inca vizibile astazi in natura, noi tot nu o putem admira in splendoarea si in prospetimea ei straveche. Omul a intinat-o si a degradat-o prin rautatea lui (v. 16); a supus-o desertaciunii (Romani 8.20). Spinii si palamida ii aduc aminte de caderea lui (Geneza 3.8). In plus, in mijlocul naufragiului produs de pacat, omul insusi nu subzista decat ca o trista epava a binecuvantarilor sale trecute. Si versetul 20 evoca, in cele din urma, sentinta din Geneza 3.19: „Tarana esti si in tarana te vei intoarce“. Acest „un timp pentru a muri“ (v. 2) expira pentru fiecare, adesea mult prea curand decat ne-am inchipui. Drag cititor, daca inca nu esti mantuit, sa stii ca de asemenea exista un timp pentru a te intoarce la Dumnezeu, si acesta este astazi!

Eclesiastul 4:1-16

Pentru ce nedreptatea? Pentru ce mizeria? Pentru ce asuprirea? Pentru ce conflictele de care este plina lumea? Se fac eforturi pentru a se solutiona aceste probleme prin doctrine sociale si economice; eforturi pentru a se remedia prin conferinte internationale... Singura explicatie adevarata insa nu este data niciodata, pentru ca omul, in orgoliul sau, refuza sa o recunoasca: starea sa de pacat. Domnul, departe de a fi indiferent la toate aceste suferinte (Plangeri 3.34-36), Se foloseste de necazul oamenilor pentru a Se arata ca singurul Mangaietor adevarat (2 Corinteni 1.3; Isaia 51.12). Incepand cu versetul 4, Predicatorul (Eclesiastul) analizeaza diferite forme ale „lucrului rau care se face sub soare“ si de fiecare data se face auzita concluzia: desertaciune, goana dupa vant, preocupare neplacuta (finalele v. 4, 6, 8, 16). Reflexiile lui au o deschidere generala; pana si lumea le recunoaste adesea intelepciunea. Versetul 6 afirma, de exemplu, ca odihna duhului impreuna cu o situatie modesta valoreaza mai mult decat „amandoua mainile pline“ impreuna cu chin (vezi si 1 Timotei 6.6). Daca, din punct de vedere omenesc, o asociere ofera mai multe avantaje si chiar placere in munca, in umblare sau in lupta (v. 9-12), pentru crestin, adevarata forta consta intotdeauna in comuniunea lui personala cu Domnul.

Ecclésiastul 5:1-20

Versetele 1 și 2 reamintesc ce este cuvenit în prezența lui Dumnezeu. Să veghem ca atitudinea și ținuta noastră la strănerile fratești să fie respectuoase și modeste. Teama de Dumnezeu trebuie să-l caracterizeze pe cel credincios în orice moment și nu avem dreptul la nicio «destindere» (ieșire de sub această teamă de Dumnezeu), sub pretextul că astăzi suntem în libertatea harului. Începând cu versetul 10 se vorbește din nou despre bogății. „Cine iubeste argintul nu se va satura de argint...”. Un avar seamănă cu unul care caută să-și potolească setea cu apă din mare. Cu cât bea mai mult, cu atât setea sa devine mai intensă. Așa este înșelăciunea bogățiilor (Matei 13.22). Avem impresia că ne servim de ban, dar în realitate noi suntem sclavul lui. Una din două: bogățiile ori sunt pastrate de cei care le stăpânesc, în detrimentul lor spiritual (v. 13), ori pier fără să fi fost de vreun folos cuiva (v. 14; Iacov 5.3)! În final, mai devreme sau mai târziu, omul va trebui la moarte să se despartă de ele (v. 15). «Un giulgiu de înmormântare nu are buzunare», a afirmat cineva. Comorile strănse în mormintele antice nu i-au urmat pe proprietarii lor dincolo. Versetele din 1 Timotei 6.17-19 cuprind reglementarea perfectă, pentru creștin, cu privire la această problemă a bogățiilor.

Ecclésiastul 6:1-12

„În adevăr, orice om care stă în picioare este numai o suflare... În adevăr, omul umblă ca o umbră; în adevăr, se framântă în zădar, în gramadeste bunuri și nu știe cine le va strănge...”. Experiența Ecclésiastului confirmă aceste certitudini din Psalmul 39.5,6. Omul, mediul lui, activitatea lui, toate acestea sunt trecătoare. Numai sufletul sau există pentru totdeauna și, în general, tocmai de suflet se ocupă cel mai puțin. „Toată truda omului este pentru gura lui”; sufletul nu i se satura cu bunuri (v. 7). Domnul ne relatează istoria acelui bogat care-și înșela propriul suflet, oferindu-i bunuri pământești (Luca 4.4; 12.6-20). Nu avem o strănere de inimă când ne gândim la multitudinea de existente irosite, la cumulul de abilități și de energii consacrate, pentru ce? ... pentru a urmări încoace și încolo țeluri la fel de inconsistente și de trecătoare ca și vantul nestăpănit. Chinându-se astfel, fără odihnă (v. 5) și fără fericire (v. 6), aceste vieți vor fi trecut „ca o umbră” (v. 12) și totuși vor trebui să-l dea socoteală lui Dumnezeu. Creștini, această trebuie să ne deschidă și noua ochii! Nu vom mai avea ocazia să ne reîncepem viața. Să fie deci folosită în întregime pentru Domnul!

Ecclésiastul 7:1-15

Predicatorul a cercetat lumea. Ce a văzut el pretutindeni? Desertăciune, suferință, dezordine și nebunie. O întrebare se ridică atunci pentru Înțelept: cum trebuie să se comporte el într-o asemenea stare de lucruri în care nu poate schimba nimic? Sub forma de maxime care amintesc de cartea Proverbe, Ecclésiastul ne da acum sfaturi ale înțelepciunii și ale chibzuinței. Să nu ne ferim de casa de jale (v. 2-4)! Ea ne va aduce aminte de cât de firavi suntem și ne va da un plus de seriozitate. Vederea durerii altora ne va sensibiliza inimile și poate ne va inspira cuvinte de simpatie, potrivite să îndrepte spre Domnul gândul celor întristați. Să urmărim și alte recomandări: „Nu te grăbi să te manii în duhul tau”. Mania este deseori fiica grabei și merge însoțită de nebunie (v. 9). „Nu spune: Cum se face că zilele de mai înainte erau mai bune decât acestea?” (v. 10; Judecători 6.13). «Să nu credem că astăzi este mai dificil să-L urmăm pe Domnul decât în zilele părinților sau ale bunicilor noștri...

Resursele pe care acestia le-au gasit in Cuvantul Sau si in comuniunea cu El ne stau si noua la dispozitie pentru a ne conduce intr-o lume care, din punct de vedere moral, nu s-a schimbat.» (G.A.).

Eclesiastul 7:16-29

Ce semnifica recomandarea pe care o gasim in versetul 16? Cumva ca riscam sa devenim prea rigurosi in umblarea noastra? Cu siguranta nu inseamna aceasta! Nu vom avea niciodata o constiinta prea sensibila. Exista insa un pericol caruia ii cad victima deseori cei de curand intorsi la Dumnezeu: acela de a fi exagerati in atitudinile sau in cuvintele lor, acestea depasind masura credintei pe care o au. In acelasi timp ii critica cu usurinta pe ceilalti crestini, iar aceasta pur si simplu deoarece inca nu se cunosc pe ei insisi (Romani 12.3). Versetul 21 ne prezinta cealalta latura, a criticilor carora, de data aceasta, noi insine le suntem tinta. Daca avem aprobarea Domnului, nu trebuie sa le punem la inima. „Cel care se teme de Dumnezeu iese din toate“ (v. 18), este invatat sa faca fata situatiilor celor mai periculoase. Printre aceste pericole, versetul 26 mentioneaza „femeia a carei inima este (ca niste) laturi ... si ale carei maini sunt lanturi“. Cel care-l este placut lui Dumnezeu (adica acela care se teme de El si Il asculta) poate avea incredere ca va fi pazit si ca va scapa, dar „cel pacatos va fi prins de ea“. Doua istorii opuse ilustreaza acest avertisment: cea a lui Iosif (Geneza 39.7...) si cea, tragica, a lui Samson tradat de Dalila (Judecatori 16.4...). Tineri crestini, sa meditam mai mult asupra acestor doua exemple!

Eclesiastul 8:1-17

„Pentru orice lucru este un timp si o judecata“ (v. 6). Atunci cand un candidat are de sustinut un examen, doua zile sunt importante: cea a probelor si apoi cea a rezultatelor. Timpul pe care Dumnezeu i-l aloca fiecaruia pe pamant corespunde celei dintai dintre aceste zile; cea a judecatii insa va veni inevitabil. Pacatosul, in inconstienta lui, profitand de faptul ca „sentinta impotriva unei fapte rele nu se executa imediat“ (datorita rabdarii lui Dumnezeu), inmulteste relele (v. 11) ... si nenorocirile (v. 6). „Omul nu-si cunoaste timpul“ (cap. 9.12; Ieremia 8.6,7), nici „ce va fi“ (v. 7), pe cand inteleptul, invatat de Dumnezeu, pricepe toate lucrurile (v. 1; 1 Corinteni 2.15,16). Asemeni lui Pavel, gandul referitor la tribunalul lui Hristos ii da teama. Intelegand insemnatatea timpului actual, solemnitatea judecatii (v. 5), el cauta cu inflacarare sa-l fie placut Domnului (2 Corinteni 5.9-11). Eclesiastul nu a avut, ca noi, revelatia cu privire la viitor. El cunostea, cu toate acestea, importanta acestei temeri de Dumnezeu si afirma ca „totul va fi bine pentru cei care se tem de Dumnezeu“ (v. 12). Ei vor intampina probabil persecutia, dar nimeni nu va avea puterea sa le intemniteze duhul (v. 8, 9). Nimic nu-i va putea desparti de dragostea lui Hristos (Romani 8.35).

Eclesiastul 9:1-18

„Toate sunt la fel tuturor...“, declara versetul 2. In viata fiecaruia, Dumnezeu ingaduie o succesiune de evenimente – pe care noi le numim, dupa caz, fericite sau nefericite – ca sa vada daca vreunul dintre acestea va intoarce spre El inima fapturii Sale. De altfel, Domnul n-a promis niciodata ca cel credincios va fi scutit de incercari dupa convertirea sa. Insa diferitele imprejurari din viata, care ne afecteaza sanatatea, munca sau familia, sunt ocazia de a arata in ce fel credinta crestina schimba

felul nostru de a le traversa. După un eșec la examen, de exemplu, acolo unde un tânăr necredincios va vorbi de nesansă sau de nedreptate, copilul lui Dumnezeu va recunoaște mână sigură și înțeleaptă a Tatălui sau ceresc. „Alergarea nu este pentru cei iuți, nici lupta pentru cei puternici” (v. 11; comp. cu Romani 9.16). Omul lui Dumnezeu este cel care le castiga. 2 Timotei 4.7 ne prezintă un bătrân întemnițat, sărac, care-și isprăvise alergarea și luptase lupta cea bună. Parabola omului sărac și înțelept (v. 13-15) ne îndreaptă privirile spre Isus. El ne-a eliberat de Vrajmasul cel puternic (comp. cu Evrei 2.14,15). Este o invitație pentru noi, acum, să nu fim nerecunoscători, nici uituci ca locuitorii acelei mici cetăți, ci să ascultăm cuvintele Sale (v. 15, 16; 1 Corinteni 11.24).

Eclesiastul 10:1-20

Să luăm bine seama la acest panou de avertizare din versetul 8: „pe cel care răstoarnă o împrejmuire îl mușcă un șarpe”. Dumnezeu a pus în jurul fiecăruia dintre noi bariere de protecție (de exemplu, autoritatea părinților sau a educatorilor). El știe ceea ce se află de cealaltă parte a împrejmuirii. Noi ne imaginăm uneori că sunt avantaje de care El ne privează. Dar nu! Ceea ce El dorește este ca noi să evităm o mușcatură periculoasă. Șarpele pandește, și lui nu-i trebuie nicidecum o spartură largă pentru a se putea strecura. Putin păcat, „putina nebunie” (v. 1), de ajuns pentru a compromite mărturia copilului lui Dumnezeu (comp. cu 1 Corinteni 5.6) și pentru a înlocui mireasma lui Hristos cu mirosul greu al putrezirii (Galateni 6.8)! Nebunia celor care guvernează este deosebit de detestabilă (v. 5...). Ea are consecințe asupra tuturor celor care le sunt supuși: unii ajung victimele lor, alții ajung să le urmeze exemplul rău (de exemplu: 2 Împarați 21.9,16). Aceasta însă nu este un motiv pentru a vorbi de rău autorităților, nici măcar pentru a gândi rău despre ele (v. 20). Dimpotrivă, datoria noastră creștină este de a ne ruga pentru stăpâniri (1 Timotei 2.1,2). Versetul 12 ne vorbește despre Hristos, Cel Înțelept prin excelență. „Toti ... se minunau de cuvintele de har care ieșeau din gura Lui” (Luca 4.22).

Eclesiastul 11:1-10

„Fata apelor” ar putea părea locul cel mai puțin adecvat pentru a răspândi acolo pâinea (v. 1). Aceasta pâine însă este Cuvântul vieții, iar apele ne vorbesc despre lume, în starea ei de tulburare și de agitație. Și este bine ca Domnul ne cheamă să răspândim evanghelia cu larghete (v. 2), fără să privim la greutate (v. 4), fără să punem întrebări (v. 5; Ioan 3.8) și fără să slabim ritmul (v. 6). Iar dacă avem tendința apoi să ne atribuim vreun merit, să ne amintim de sfârșitul versetului 5: „Dumnezeu, care face totul”. Versetul 3 evocă harul, esența evangheliei (Isaia 55.10,11), însă – în aceeași măsură, de fapt – anunță și judecata. „Bucura-te, tinere, în tinerețea ta, ... umbla pe căile inimii tale...” – este filosofia multor tineri nepăsători. Sfârșitul frazei însă este o adevărată provocare la a-i aduce să reflecteze: ... „dar să știi că, pentru toate acestea, Dumnezeu te va chema la judecată” (v. 9). «Da, Dumnezeu îți va cere socoteala pentru fiecare nebunie de-a ta. Pentru cine și pentru ce ai trăit? „Toate acestea” nu se marginesc la pământ. Există un Dumnezeu și acest Dumnezeu este Judecător.» (H.R.). Prieten cititor încă neîntors la Dumnezeu, fie ca acest avertisment să te conducă la versetul 1 din capitolul 12!

Eclesiastul 12:1-14

„Adu-ti aminte de Creatorul tau in zilele tineretii tale“ (v. 1). Acesta este momentul favorabil pentru a ne intoarce la Domnul si pentru a ne pune toate capacitatile in serviciul Sau; cu varsta, puterile scad si inima tinde sa se impietreasca. Versetele 2-7 evoca intr-un mod alegoric batranetea si moartea. Vine si concluzia cartii, in mod tragic identica cu introducerea (v. 8; comp. cu cap. 1.2). Cat de mult ar trebui sa-l multumim Domnului ca aceasta carte prezinta numai o latura a adevarului! La revelatia Dumnezeului judecator (v. 14) se adauga astazi cea a Dumnezeului Mantuitor. Iata de ce, mai mult decat oricare alta, aceasta parte a Scripturii nu trebuie separata de contextul Cuvantului divin! Diferitele „culegeri“ ale Bibliei „sunt date de un singur Pastor“, toate dictate de acelasi Duh (v. 11). Sa lasam ca aceste cuvinte, toate impreuna, asemeni unor „tepuse“ sau „piroane infipte“, sa patrunda in constiinta noastra, pentru a o face sensibila la mantuire. Spre deosebire de cartile oamenilor, Cuvantul lui Dumnezeu nu ne va obosi niciodata, daca-l studiem cu rugaciune (v. 12). El ne va invata care este „datoria oricarui om“: sa se teama de Dumnezeu si sa pazeasca poruncile Lui. Toate celelalte nu sunt decat desertaciune.

clickbible.org